

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 20.04.2022

Sayı: 5378

Zeki Hakan SIDALI

Mersin Milletvekili

Çevre Komisyonu Üyesi

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Delegasyonu Üyesi

63341

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sn.Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 18.04.2022

Saygılarımla,

Zeki Hakan SIDALI

Mersin Milletvekili

Karadeniz, onlarca doğal koruma alanını içinde barındıran, yaşlı ormanlarıyla Türkiye'nin en yeşil bölgesidir. Ancak bölge uzun yıllardır doğa talanı ve yaşanan sel felaketleriyle gündemde ve yaylaları, dereleri yok edilme noktasına getirilmiş durumdadır. Hidroelektrik Santrallerinin (HES) kurulması nedeniyle dereler kuruma noktasına gelirken, dağlarda devam eden taş ocağı, maden ve orman kesimleriyle bölgenin yeşil dokusu yok edilmeye devam edilmektedir.

Karadeniz Bölgesi aşırı yağmur alan, sel ve heyelan riski yüksek olan bir bölgemizdir. Küresel ısınma ve iklim değişikliği ile bu risklerin bölge özelinde daha yıkıcı bir biçimde yaşandığı hepimizin malumudur. Toplumumuz haklı olarak sağlıklı bir çevre beklentisiyle birlikte gelişen dengeli kalkınmayı tercih etmektedir. Maden tesisleri çoğaldıkça insan ile doğa arasındaki kopukluk artmaktadır. Maden kaynaklarından yararlanmak adına kurulan bazı tesisler geri dönüşü mümkün olmayan çevresel zararlar oluşturuyor.

Ülke çapında endişeyle gözlemliyoruz ki; kontrolsüz, denetimsiz bir şekilde adeta çevre ve doğa değil de, işletme menfaatine hizmet eden bir sistem işliyor. Sürekli eleştirilen yönetmelikler ve raporlarla faaliyetlerini sürdüren işletmelerin çevresel etkileri öyle bir noktaya geliyor ki sorun insanlarımızın ve gelecek nesillerin yaşam sorunu haline dönüşüyor.

İklim krizlerine karşı ülkenin en önemli dayanağı çevre koruma stratejileridir. Bu stratejilerin amacı ekonomik kararlarla beraber ekolojik kararların birlikte ele alınması olmalıdır. Ekonomik ve ekolojik kararların doğru şekilde değerlendirilerek dengelenmesi, sorumlu kurumların en öncelikli görevi olmalıdır. İzlenen çevre politikaları paralelinde, uygulanan yasa ve yönetmeliklerle önceliklendirilmesi gereken; çevrenin ve insan sağlığının korunmasıdır. Yapılması gereken temiz bir çevreyi hedefleyerek olası olumsuzlukları "onarmak" değil, "önlemek" olmalıdır.

63341

Zeki Hakan SİDALI

Mersin Milletvekili

Çevre Komisyonu Üyesi

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Delegasyonu Üyesi

Ordu ili Fatsa ilçesinde bulunan, Altıntepe Altın Madeni İşletmesi'ne ait Kapasite Artışı ve Atık Barajı Projesi'nin onayı için gerçekleştirilmesi planlanan, Değerlendirme Komisyonu toplantısının 27 Nisan 2022 tarihinde yapılacağı haberleri basında yer almaktadır. Bölge halkının ve STK ların ilgili maden işletmesine yönelik tepkilerinin ve itirazlarının ısrarlı şekilde devam ettiği görülmektedir. Alınmak istenen onayla birlikte faaliyet alanlarını genişletmek isteyen ve düşük tenörlü madeni işlemek için kullanılan zehirli kimyasal barajını kurmak isteyen tesise karşı bölge halkı tepkilidir. Söz konusu işletmenin halihazırda süregelen faaliyetleri sebebiyle zaten mağduriyet yaşayan bölge halkının, tarım alanlarını ve yaşam alanlarını tümüyle kaybedeceğine dair endişeleri artmıştır.

Bu bilgiler ışığında;

1. Bakanlığınızca ağır metal yönünden son derece kirletici olduğu bilimsel makalelerle ortaya konmuş ve yine ilgili 25849 Sayılı kapasite artış ÇED raporunda da ağır metal kirliliği açıkça kabul ve beyan edilen ilgili İşletme'nin ÇED Dosyası onay süreci hangi gerekçe ile devam etmektedir, bu hususlar nasıl kabul edilmiştir?
2. Fatsa ilçesinde üretim yapan fındık fabrikaları, çikolata ve gıda üretim fabrikalarına Fatsa'da kullandıkları su için Ağır Metal Raporları talep etmeleri, altın madenine yakın köylerdeki fındıkları almamaları konusunda uyarı aldıkları düşünüldüğünde buna dair Bakanlığınızın herhangi bir çalışması var mıdır?
3. Bakanlığınızca, iklim değişikliği ve Karadeniz'de yağış formunun aşırı sel haline döndüğü düşünüldüğünde; maden işletmesiyle ilgili 2021 Ağustos ayında gerçekleşen sel ve heyelan sebebiyle köylüler tarafından yapılan şikayetler dikkate alınmış mıdır? Dikkate alındıysa ne tür bir çalışma yapılmıştır?
4. 120.000 nüfuslu Fatsa ilçe merkezine 5 km uzaklıkta Ağustos 2021 de Giresun'da Nesko Madencilik'e ait bir atık barajında çökme yaşanmıştır, olumsuz emsal teşkil eden söz konusu olay, aynı coğrafi özelliğe dikkat edilerek Bakanlığınızca verilecek onaylar esnasında dikkate alınacak mıdır?
5. Bakanlığınızın Altıntepe Altın Madeni İşletmesinin kamulaştırılacağına dair malumatı var mıdır? Böyle bir durum söz konusu ise kamulaştırma hangi yasal gerekçe ve izinlerle yapılacaktır?
6. Daha önce hazırlanan ÇED raporuyla ilgili; ağır metal limiti çalışmasının yapılmadığı, içme suyu denetim sonuçlarının raporda yer almadığı, orman ve ağaç kesimi bilgilerinin eksik olduğu, risk altındaki fındık üretim yerleri bilgisinin eksik olduğu, tesisin iklime etkilerinin eksik olduğu, tarihi alanların dikkate alınmadığı, bölgede yaşanacak gelir kaybının raporda belirtilmediği şikayetleri Bakanlığınızca ele alınmış mıdır? Şikâyet konu maddelerle ilgili çalışma ve düzenlemeler yapılmış mıdır?
7. Bakanlığınızca yeni hazırlanacak ÇED raporunda daha önceki raporda eksik olan konular çevre ve toplum yararına gözden geçirilerek tekrar değerlendirilecek midir?